

Zavedení centrálního žilního katetru – Tunelizované katetry s manžetou

Zavedení centrálního žilního katetru popisuje umístění duté plastové hadičky (katetru) do velké žíly v hrudníku. Centrální žilní vstup může být použit pro více účelů, včetně dodání výživy nebo dlouhodobě podávaných nitrožilních léků (intravenózních) nebo pro dialýzu.

Jak mi tento zákrok prospěje?

Hlavní výhodou je to, že u Vás nebude potřeba opakovaně provádět vpichy jehlou z důvodu injekcí nebo zavádění kanyl (tenké trubičky, které jsou umístěny do žíly ruky nebo paže a musí být vyměněny po několika dnech). Katetr je zaveden do žíly na krku nebo podklíčkové žíly, odkud pokračuje do velkých žil uvnitř hrudníku. Tento katetr může být na místě ponechán tak dlouho, jak je třeba.

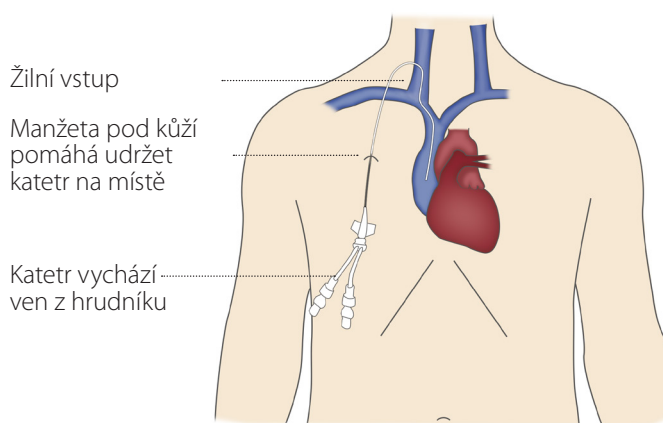
Jak se na zákrok připravím?

Můžete být požádán nejíst 6-8 hodin před zákrokem. Pokud užíváte jakékoliv léky, informujte, prosím, svého lékaře, jelikož některé léky bude třeba předem vysadit nebo změnit jejich užívání.

Zákrok

Samotný zákrok je často prováděn při vědomí v lokální anestezii, ale v některých případech Vám mohou být podána sedativa, po kterých se budete cítit ospale. Lokální anestetikum je použito pro znecitlivění kůže. U kojenců a dětí je tento zákrok často prováděn v celkové anestezii. Zákrok obecně trvá 30-45 minut. Po tom, co začnou lokální anestetika účinkovat, se provede malý řez (incize) do kůže a jehla je zavedena do žíly, přičemž je při zavádění sledována pomocí ultrazvuku.

Poté je touto žilou zaveden tenký drát do centrálních žil s použitím rentgenového záření (skiaskopie) pro kontrolu průběhu. Následuje zavedení centrálního žilního katetru. "Vnější" část katetru je poté fixována ke kůži buď dočasným stehem nebo speciálním krytím (nebo obojím).

Tunelizovaný kateter

Mohou být použity různé typy katetrů, mezi nejčastější patří:

Tunelizované katetry s manžetou

Tyto katetry jsou umístěny do velké žíly na krku přes malý řez v kůži. Přes tuto žílu je poté zaveden tenký drát do žíly v hrudníku pod rentgenovým zářením (skiaskopii).

Následuje zavedení centrálního žilního katetru. Namísto toho, aby katetr vycházel ven z kůže krku, je "tunelizován" pod kůži horní části hrudníku, a tudíž vychází z kůže v určité vzdálenosti od místa vstupu do žíly na krku.

Jaká jsou rizika?

Při kožním řezu je malé riziko krvácení. Jelikož centrální žilní vstup je přímý přístup do krevního oběhu, rizikem po zákroku může být infekce.

Existuje také malé riziko poranění hrudníku a vzniku kolapsu plic, avšak tato komplikace je extrémně vzácná. Navíc je tento stav snadno řešitelný vložením drénu (trubičky) do pohrudniční dutiny, která umožní plicí se znovu rozvinout.

Katetr se také může ucpat nebo uvolnit, což může být v určitých případech opraveno, no někdy je nutná výměna katetru.

Co mám očekávat po zákroku?

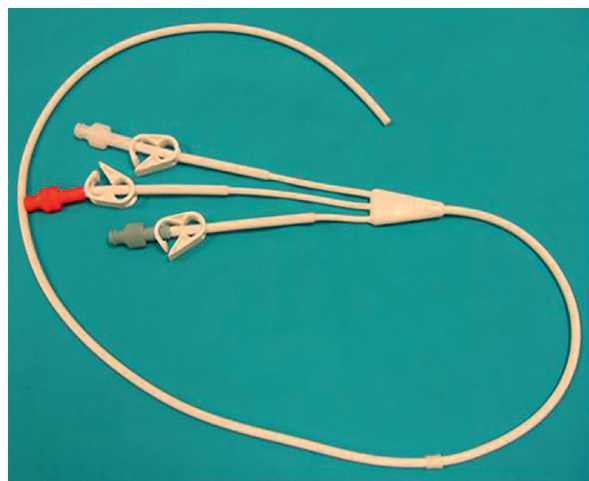
Vrátíte se na oddělení a centrální žilní katetr může být ihned používán. Pokud jste neobdržel/a nitrožilně sedativa, brzy budete moci začít jíst a pít. Po celkové anestezii někteří lidé cítí nevolnost, zvrací nebo mají bolesti v krku. Mírné, nepříjemné pocity v místě zavedení katetru jsou většinou přechodné a snadno zvladnutelné běžnými léky proti bolesti.

Jak se mám starat o krytí? Jaký je následný postup?

To záleží na druhu použitého krytí. Často používané Steristrips (malé proužkové náplasti) by měly na místě zůstat přibližně pět dní, po nichž mají samy odpadnout.

Nevstřebatelné stehy je potřeba odstranit po 5-7 dnech. Lékařský personál by Vám měl dát jasné instrukce, kdy je potřeba odstranit stehy/krytí a zkontrolovat ránu. To může být provedeno Vaším praktickým lékařem nebo jeho sestrou, aniž byste z tohoto důvodu musel/a jet do nemocnice.

Katetr zůstane na místě tak dlouho, dokud budete dostávat léčbu. Když již dále není potřeba, je odstraněn v lokální anestezii (u dětí je odstraňován v celkové anestezii). Při odstraňování katetru je malé riziko krvácení, které je minimalizováno několikaminutovým tlakem na místo vytažení ihned po ukončení zákroku.

Hickmanův katetr

www.cirse.org/patients

Tento dokument obsahuje obecné lékařské informace. Tyto informace nejsou zamýšleny nebo určeny jako náhrada za odborné lékařské rady, diagnózu či léčbu.